

Turvallisuuskomitean sihteeristön lausunto työ- ja elinkeinoministeriön huoltovarmuuselonteosta 2022

Turvallisuuskomitean sihteeristö (TKS) kiittää sekä mahdollisuudesta kommentoida yhteiskunnan näkökulmasta ajankohtaista ja tärkeää selontekoa ja mahdollisuudesta osallistua syksyllä 2021 asetettuun poikkihallinnolliseen yhteistyöryhmään. Turvallisuuskomitean ja sen sihteeristön näkökulmasta poikkihallinnollisen yhteistoiminnan merkitys on korostunut entisestään vallitsevasta turvallisuustilanteesta johtuen, ja varautumistoi-
mien pitkäjänteistä ja poikkihallinnollista yhteistyötä tarvitaan. Tämä pätee myös varau-
tumisen kehittämiseen liittyvien selonteko- ja strategiatöiden valmisteluun.

Yleisesti huoltovarmuuselonteko toimii hyvänä kokonaisuutena, mutta tiivistämisen tarvetta joissain kohdissa, kuten ”Esimerkkejä sektorikohtaisesta varautumisesta ja nii-
den kehittämistarpeista”, esiintyy. Esimerkiksi HVK:n ja HVN:n rooleissa esiintyy jonkin
verran toistoa. Näiden tarkastaminen selkeyttäisi selontekoa ja helpottaisi luettavuutta.

Turvallisuuskomitean ja kokonaisturvallisuuden näkökulmasta

Turvallisuuskomitean sihteeristön näkökulmasta **kokonaisturvallisuuden toiminta-**
malli olisi syytä nostaa vahvemmin esille jo johdannossa. Kokonaisturvallisuus on suo-
malaisen varautumisen yhteistoimintamalli, jonka keskeiset perusteet kuvataan Yhteis-
kunnan turvallisuusstrategiassa. Selonteon näkökulmasta korostamme ennen kaikkea eri
toimijoiden (viranomaiset, yksityinen sektori, kansalaisjärjestöt ja yksilö) välistä vuoro-
vaikutusta varautumiseen liittyvissä kysymyksissä **niin kansallisella, kansainvälisellä**
alueellisella kuin paikallisella tasolla. Kokonaisturvallisuus on kommentoitavana ole-
vassa versiossa jokseenkin rivien välistä luettavissa, ja se olisi syytä tuoda vahvemmin
ja selkeämmin esille huoltovarmuuselonteossa.

Yhteiskunnan turvallisuusstrategian (YTS) päivitystyö on parhaillaan käynnissä. Selonte-
ossa voisikin tuoda esille 12.5.2021 valtioneuvoston TK:lle antaman tehtävän laatia yh-
teiskunnan turvallisuusstrategian päivitys, jonka on määrä valmistua alkuvuodesta 2023.
Turvallisuuskomitean näkemyksen mukaisesti selonteon luonnoksessa esitettyjä huolto-
varmuuden kehittämiskohteita on tarkoituksenmukaista tuoda esille myös käynnissä ole-
vassa YTS-päivitystyössä.

Vastaavasti korostamme myös Turvallisuuskomitean roolia **poikkihallinnollisena ko-**
konaisturvallisuutta yhteensovittavana toimielimenä. Turvallisuuskomitea toimii
siitä annetun asetuksen (77/2013) nojalla puolustusministeriön yhteydessä avustuen val-
tioneuvostoa ja ministeriöitä kokonaisturvallisuuteen ja varautumiseen liittyvissä kysy-
myksissä. Tehtäviensä mukaisesti Turvallisuuskomitea:

- 1) avustaa kokonaisturvallisuuden hallintaan tähtäävässä varautumisessa ja varautumisen yhteen sovittamisessa;
- 2) seurata ja arvioida Suomen turvallisuus- ja puolustuspoliittisen ympä-
ristön ja yhteiskunnan muutosten vaikutuksia kokonaisturvallisuuden jär-
jestelyihin;

3) seurata hallinnon eri alojen ja tasojen toimia kokonaisturvallisuuteen liittyvien varautumisjärjestelyjen ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi;

4) sovittaa tarvittaessa yhteen laajoja ja tärkeitä varautumista koskevia asiakokonaisuuksia, kuten valtakunnallisen varautumisen yhteensovittaminen sekä yhteistyömuotojen, toimintamallien, tutkimuksen ja harjoitustoiminnan kehittäminen.

TKS näkökulmasta Turvallisuuskomitean rooli ja toiminta kokonaisturvallisuutta yhteensovittavana toimijana olisi syytä kirjata esimerkiksi alalukuun 7.3 (Sektorikohtainen varautumisen ja yhteistyön kehittäminen sekä osaamisen varmistaminen). Turvallisuuskomitean rooli on keskeinen ennen muuta yhteensovittavana toimielimenä. Huoltovarmuuteen liittyviä kokonaisuuksia käsitellään säännöllisesti myös Turvallisuuskomiteassa, jossa edustettuina ovat TEM kansliapäällikkö, HVK toimitusjohtaja ja HVN puheenjohtaja.

Alueellisen huoltovarmuuden roolin vahvaa näkymistä pidettiin tärkeänä. Kokonaisturvallisuuden kannalta pidettiin lisäksi tärkeänä, että kriittisen infran paikka- aika ja olosuhdetiedot määritellään osana kriittisen infran määrittelyä (5.2.). Tämän lisäksi:

- **Saman osion 6.** kappaleeseen voisi tuoda poikkihallinnollisuuteen maininnan kokonaisturvallisuuden yhteensovittamisesta.
- **Saman osion 11.** kappaleessa huomioitava laaja-alaiseen vaikuttamiseen varautuminen yritysostoissa.

Muuta huomioitavaa:

- Sivun 3 alaviitteessä 2 mainitaan virheellisesti, että kansallinen riskiarvio julkaistaisiin keväällä 2022. Tosiasiassa riskiarviotyö on yhä käynnissä, eikä tarkka julkaisuaikajankohta ole vielä ainakaan Turvallisuuskomitean sihteeristön tiedossa.
- Selonteossa mainittu Huoltovarmuuden yhteistyöryhmä on ollut erinomainen uudistus poikkihallinnollisen valmistelun edistämiseksi
- Turvallisuuskomitean 22.6.2022 antama suositus alueellisen ja paikallisen varautumisen yhteensovittamisen edistämiseksi olisi hyvä mainita esimerkiksi kohdassa 5.1 tai 7.3.
- TK:n kokouksessa on 2021 loppuvuodesta HVK:n esittelemänä käsitelty Informaatiovaikuttamisen torjunta –esiselvitys ja sen havaintoja kehittämistarpeista. Jos asia nähdään edelleen tärkeäksi yhteiskunnan varautumisen kehittämiseksi, niin se olisi hyvä tuoda myös selonteossa esille esimerkiksi kohdassa 3. Huoltovarmuuden toimintaympäristön kehitys ja sen vaikutukset tai 7. Huoltovarmuuden kehittämislinjauksia.
- Tulisiko kohdassa 5.1.2. (HVK ja HVN rooli) huomioida HVK:n tuleva organisaatiouudistus, jolla mm. merkittävää vaikutusta keskuksen operatiivisten tehtävien organisoimiseen?

- Huoltovarmuusrahastoa käsittelevän alaluvun (5.1.3.) kappaleeseen 12. voisi lisätä, että on erityisen tärkeää kokonaisturvallisuuden näkökulmasta, että rahastosta voidaan jatkossakin rahoittaa hankkeita, jotka vaativat poikkeuksellisen nopeaa reagointia.

Liitteet -

Jakelu Työ- ja elinkeinoministeriö (TEM)

Tiedoksi Turvallisuuskomitean sihteeristö (TKS)